

ԱՐԵՎԱՏՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

Տարեկան գինը 10 բուրդի, կէս տարվան 6 բուրդ.
Առանձին համարները 5 կօպէկով.

Թիֆլիսում գրվում են միմիայն խմբագրատան մէջ.

Սեր Հայոցն. Տիֆլիս, Պեդակցիա „Մշակъ“.
Կամ Tiflis, Rédition „Mschak“.

St. Louis No. 253.

Խմբագրութիւնը բաց է առաւտօտեան 10—2 ժամ
(բացի կիրակի և տօն օրերից)

Յադտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեզուով.

Յայտարարութիւնների համար վճարում են.
իրաքանչյուր բառին 2 կոպէկ.

St. Louis No 253.

Նոյեմբերի 13-ին վախճանվեց

ԻՇԽԱՆ ԼՈՒԿԱ ՆԵԿՈԼԱՄԵՎԻՉ ԲԵՂԲՈՒԹԵԱՆ

որի մասին ծանր վշտով յայտնուում է հանգուցեալի եղբօրողի իշման Ալէքսանդր Ալէքսանդրովիչ Բէհութեան։ Յուղարկաւորութիւնը տեղի կունենայ այսօր, երեքշաբթի, առաւոտեան 10 ժամին՝ իր բնակրանից, Լեբծոնտօփսկայա փողոց (Նախկին Նագօրնայա), տուն ՄԵՀրաբօվի, № 21, զէպի Մողնու ս. Գէորգ եկեղեցին, իսկ թաղումը՝ տոնմական դամբարանում։ Խօջիվանքի եկեղեցու գաւթում։

որը լավել է ցեղը։ Հիասթափութիւնը իդէալ է սկզբում և վերջում։ Այդ շատ հասկանալի է, վեպիկի բարդ բովանդակութիւնը և մոքի մթու-
դութիւնը։

Հիսամթափված մարդիկ, եթէ նրանք ազնիւ մարդիկ են, եթէ այնքան անկեղծ են, որ չեն կամենւում ինքնախամբէութեամբ ապրել, պիտի համարեն իրանց ջիւանդ, պառաւած, յոդնած և համեստաթար պիտի քաշվեն, մի խօսքով հեռացնեն իրանց, որովհետեւ քարոզել յուսահատութիւն և անհաւատութիւն՝ մի և նոյն էթէ քար տալ ձկան տեղ:

Այդպէս չէին գործում վաթունական թւականներին:

մի բանսոր է այստեղ, երկրի վրա: Առանց
աշխատութեան նա ոչ ոքին և ոչ մի բանի
հարկաւոր չէ: Ամեն ինչ վերջ ի վերջոյ գա-
լիս է այդ աշխատութեան, միայն նրան էլ
պէտք է ծառայել և նոյն իսկ մեր կըքերն էլ
պիտի այնպիսի ուղղութիւն ստանան, որ
մարդու աշխատութիւնը որքան կարելի է ա-
ւելի բաւարար դառնայ: Ահա վաթսունական
թւականների պարզ և կատարելապէս հասկա-
նալի տեսական թէօրիան:

Եւ այդ մարդիկ, որոնք իրանց գործունէութեամբ զարժանը, հիացմունք են պատճառում մեր ժամանակակից սերնդին, ուժեղ և կարող էին հէնց այն պատճառով, որ զիտէին աշխատել կեանքի համար:

Մարդը —մշակ է: Սա անկասկածելի բան է, Բայց աւելի գեղեցիկ է լինում, եթե նա մի մշակ է, որ հաւատում է իր գործի անպայման անհրաժեշտութեան... Յիշեցէք այն ժամանակվայ զլխաւոր գրական գործերը, նրա ըննադատութիւնը, վիպագրութիւնը, և ամենից առաջ ձեր աչքին կը խփի նոտանս մեռն:

Թեցումից: Դասախոսութիւններին յաճախում են գլխաւորապէս ուումները: Հայերից շատ քիչ են լինում, որովհետեւ հայ արհեստաւորը, նոյն իսկ հայ գործակատարը ուուսաց լեզուի այնքան պաշար չունեն, որ կարողանան հասկանալ դասախոսութիւնները:

Սեր Առաջայ ասք աշըլու կը լինիր սրաց վերին
աստիճանի կենսուրախոսութիւնը և ուղղմիկ
տրամադրութիւնը։ Փակելով գիրքը, ընթեր-
ցողը չէ զգում ոչ միայն վիշտ, այլ և տարա-
կուանք։ Նա կատարելապէս հանդիսաւ է ի-
րան հետաքրքրած մարդկանց վիճակի վերա-
բերմամբ, որովհետև զիտէ թէ նրանք արի և
հաւտացող հոգի են կրում և այդ հոգին կը
տանէ շատ այնպիսի փորձանքներ, որոնք կը
ջարդէին մի ուրիշ, աւելի թոյլ հոգին։ Եոյն
իսկ այնպիսի անազողութիւն, ինչպէս սիրած
կնոջ դաւաճանութիւնը, այդ մարդկանց դր-

մուարութեան մէջ չէ զնում, չէ ռարկադրում նրանց զլուխ կորցնել: Նրանք այսպէս էին դատում. «Մարդը ստեղծված է ոչ թէ եսա- մոլ վայելչութիւնների համար, այլ աշխատե- լու համար... Ամեն ինչ աշխատութիւն է, ա- մեն ինչ նրա համար և նրա անունով է: Նա կեանքի սրբութիւն սրբոցն է և մարդու ա- ղօթքը: կ

մեն կիրակի ժամի 12-ին տեղի են ունենում նոյն տեղերում դասախոսութիւններ փոքրների համար:

Մ. Աւագեանց

ՆԱՍԱԿ ԽՄԲԱԳԻՐՈՒԹԵԱՆ

—

Սոսկա, նոյեմբերի 6-ին
«Մշակու» Կիեվի թղթակից պ. Նուռէն իր մի.

Եւ այսպիսի «: ուստամբով» ապրող մարդը, ի հարկէ, կը թողնէր իր իդէալի գեղեցիկ հաւերը, կը ստեղծագործէր դրական, լուսատու աշխատանք, որ այնքան մեծ ու անմոռանալի է թուռմ նրա փոքրոցի, թուլամորթ յաջորդին: «Դեղեցիկը—կեանք է», ահա այդ դաւանութեան սկզբունքը: Եւ աշխատում էին կեանքի համար, այսինքն աշխատում էին գեղեցկութիւն աւելացնել կեանքի մէջ: Խսկ այժմ վհատութիւնը երգ է դարձել, հիասթափված մարդը հերոս է, որին աշխատում է նմանվել նոյն խսկ թարմ ոյժերով լի երիտասարդութիւնը: Համեմատեցէք մեր ժամանակի հոգեբանութիւնը երեսուն տարի առաջ եղած շրջանի հոգեբանութեան հետ, և դուք չէք զարմանայ որ այն ժամանակ դորձ կար, խսկ այժմ միայն թուլամորթութեան աւխու վաշերք...»

ՆԱՄԱԿ ԲԱԳՈՒԻՑ
—
Նոյեմբերի 7-ին
Երրորդ ժողովրդական դասախոսութեան բովանդակութիւնը գարձեալ գրականական էր, թէպէտ խոսուման համեմատ այս կիրակի պէտք է կարդացվէր մարդակազմութիւնից և առողջապահութիւնից:

Գիտողութիւններն ընկերական շրջաններում մեզ այլ դաս են տուել: Նրանք ցոյց են տուել և ցոյց են տալիս, որ մեր ընկերների մէջ բացակայում է շատ թէ բեչ վառ, պլատօնիկ գանկութիւն, ևմ ասում ուսումնակենու:

Պատուիթրւայց:
Գումայի Ալէքսանդրեան ահազին դահիճը
ծայրէ ի ծալր լիքն էր հասաշակութեամբ:
Նախ կարդացվեց Տօլստօյի «Երեք մահ» վէ-
պիկը և ապա Վ. Գարշինի «Նշան» փոքրիկ

պատկերը։ Նշանաւոր վիպասանի զրուածքը ըստ երեսյթին այնքան էլ չէր հետաքրքրում հասարակութեան։ մեծամասնութեան դէմքի վրա նկառվում էր ձանձրոյթ, մանաւանդ պատմուածքի

ԴՈՒԻՐԱԿԱՆ: «Էջտերի գործ»: «Advertiser»
բազմին հեռազբում են, որ այսօր թշնամին մի-
միայն մէկ թէ երկու ոռումք է ցցել անզլիական
առանձին վրա: Ասում են, որ թնդանօթաձգու-
թիւնը լսփում էր հրւսիսային կողմից, և այդ
պնդում է Էստլորտից եկած պաշտօնական սուր-
ճանդակը, որին ճերբարկալեցին բօէրները, բայց
աջողքեց նրան փախչել: Նա ասում է, որ թըշ-
նամին գտնվում է ըլրի վրա, որտեղ տարել են
երկու թնդանօթ: Սուրհանդակը եղել է Լէզի-
Սմիթում: Նա ասում է, թէ Լէզի-Սմիթում տե-
ղի է ունեցել կատաղի կորու: Բօէրները փորձ
արեցին գրաւել բրիտանական բանակը, բայց
յետ մղվեցին ծանր կորուստներով: Սուրհանդա-
կը յարձակման առաջորդութիւնը բացատրում է
այն բանով, որ երբ բօէրները մօտեցան, անդ-
իդիացիները կրակով ցրին ամբողջ տարածու-
թիւնը և սպանեցին նրանց բլորին, որոնք մօ-
տենում էին նրանց թնդանօթներին:

Նելու պահանջ էր զգում: Նա վկայում է, որ բրեքպետեան դաշնակցութեանը ֆրանսիան և Ռուսաստանը հակադրեցին երկպետութեան դաշ-
ակցութիւն, որը գնալով աւելի սերտ է դառ-
ում: Նա ապահովում է մեր հանգստութիւնը
երկայումս, —ասաց վերջում՝ մինիստրը, և
Եղիլ է տալիս մեզ աւելի ճեռու նայել զեսի
ուած և պէտք է ստիպէ մեզ այնպիսի յաջոր-
ական գործունէութեան եղանակին հետևել,
ըստ հետեանքն էր այդ դաշնակցութիւն կա-
զելը: (Բուռն ծափահարութիւններ): Նիստը
հակված է:

Քարձրագոյն դատարան: Մի քանի վկաներ
ոյց են տալիս, որ միապետականները կաշա-
եցին Լավելէտի բանւորներին, որպէս զի
րանք ցոյց անեն փողոցի վրա: Սօբրան հա-
տուցնում է, թէ ինըն մասնակից չէր դրան:
Օխտը քակվեց:

ԱՅԻՖԻ: Կ, Պօմեն ստառամած տեսնեմ թիւն-

ան չէին սպասում և թէ առաջին անգամ նը-
անը պարտութիւն կրեցին:

ԹԷԼՄՈՆՏ, նոյեմբերի 11-ին: «Թէլտէրի գոր-
ակալութիւն»: Ամրող արհմտեան դիվիդիան
րանժեան, գետիդ բարձրացաւ երեքշաբթի օր և
անակ դրեց Բիտուէպուստում: Զօրքեր ուղարկ-
եցին Թօմաս ադարակը գրաւելու համար:
Իրանք թոյլ չը սունեցին թշնամուն առաջ գնալ:
Ու ընթերը, վերջապէս, սկսեցին թնդանօթա-
գութիւն, բայց անդիհական թնդանօթները
ափակեցին նրանց լուն: Այսօր առաւօտ շարժ-
եց զգարդիական բրիգադան և յամառութեամբ
արձրանում էր բլրի վրա զէպի արևելք Թէլ-
օնտից: Տօլլանդական գրէնադարները 50
արդ հեւաւորութեան վրա մօտեցան բլրի
տորոտին, թէպէտ նրանց վրա թափվում էր
պանիչ կրակը, որը ստիպեց նրանց մի վայր-
եան կանգ առնել: Հրացանաձգութիւնը տեսեց
էս ժամ, որից յետոյ սկսվեց թնդանօթաձգու-

15 Նոյեմբերի
ԳԵՏԵՐՔՈՒՐԴԻ: Նոյեմբերի 14-ին, Թագուհի
այսրուհի Մարիա Ֆէօդօրօվալի ծննդեան օրը
արսկօսելեան Մեծ պալատի եկեղեցում զո-
ացղողական պատարագ մատուցվեց, որին ներ-
այ էին Թագաւոր Կայուրը, Թագուհի Կայսրուհի
Վէքսանդրա Ֆէօդօրօվա, Մեծ Խշաններ Կիրիլ,
Տօրիս և Անդրէյ Վլադիմիրօվիչները, Պավէլ
Լէքսայդրօվիչ, Կօնստանդին Կօնստանտինօվիչ
ը ամռանու համ, Մեծ Խշաններ Դիմիտրի
Լօնստանտինօվիչ, Պետր Նիկոլաևիչ և Սերգի
Շիխայլօվիչ, Լէյխտէնբէրդեան Դբուերը, Օլգէն-
ուրդեան պրինցները, Մէկլէնբուրգ-Ստրելեցկի
քսերը և պրինց Լիւդովիկ-Նապօլէօն:

Նոյեմբերի 14-ին վախճանվեց Կայսրութեան
աթօլիկ եկեղեցիների միարօպօլիտ Սիմէօն
Տօղօվակի:

ԿՈՒԻՆՆԱՍԱՈՒՆ, 13 Նոյեմբերի: Այստեղ եկաւ
Ժարկի-Խստի քաղաքագլուխը և հաղորդեց, որ

ՊԱՐԻԶ: «Հաւասի գործակալութիւն»: Պատգամաւորների ժողովը սկսում է քնննել արտաքին գործերի մինիստրութեան բիւզդէտը: Խօսելով Զինաստանի մասին, Դէլկասէ յիշում է այս զիջումները, որ զանազան ազգերը և Ֆրանսիան ստացել են և աւելացնում է: «Մեր բանը չէ զըսազգիլ ուրիշ պետութիւնների գործողութիւններով, եթէ որ այդ գործողութիւնները չեն ազդում մեր շահերի վրա: Կվաօ-Զառուի գրաւումը անհրաժեշտ էր Գերմանիայի համար:

երի համեմատ, այնուղեղ վերջին օրերս կալա-
առարկեցին տանը և եօթ թիւրքեր, որոնց
թւում մօլյա Զիան-փաշան, չէյս-իւլ-փսլամի բարձ-
աստիճան ուղեմը, նոյնպէս և Հրապարակախոս
պետական խորհրդի անդամ Սարդ-բէյ: Ազ-
արնակութիւնը մեծ անհանգութեան մէջ է
ըրկու կալանաւորքածների վերայերմամբ: Դիպ-
օմատիական կողմից սկսված են բարեկամա-
ան քայլեր:

Ի ի ն ը : Քօէրները հեռացան իրանց դիրքերից :
Հօտլանդական գվարդիան գրաւեց նրանց՝ սույն-
երի օգնութեամբ և Հուրայի՛ աղաղակներով :
Այս ժամանակ զուրս եկաւ և Զ.դ բրիգադան :
Դշնամին սկսեց սարսափելի կրակ թափել մո-
ռակայ բլուրներից, այնու ամենայնիւ անգիտ-
ան զօրքերը սկսեցին յարձակվել երկրորդ դիր-
ի վրա : Քօէրները սկսեցին հեռանալ իրանց
դիրքերից : Այս ժամանակ հեծելազօրը սկսեց
ործել, և հաւածեց թնաւառն հնագ մոռն

անցեալ չորսքշաբթի, նոյեմբերի 10-ին, իրան
առ յայտնի 70 ֆէրմէրներ տիրեցին այն պա-
հատին, որի մէջ գտնվում էին Սարտինի 300
բաշտաններ և 4000 սրի կապեր պատրաստի
համափուշտներով։ Եթէ կոյեան և կան Օրանժեան
30 բէրներ, որոնց հետ և ապստամբները
իրացան։

Նթէ մեզ աւելի քիչ մասն ընկաւ, բան Անգլիա-
յին, բայց մենք մեզ համար վերցրինք մի ան-
կիւն, որը մեզ աւելի յարմար էր երևում: Որու-
սաստանը հասաւ մինչև Պէջիլի. ինչ վերաբե-
րում է Ֆրանսիային, որա ազդեցութեան շրջա-
նը զտնվում է Տօնկինի կողմը: Մեզ համար
նշանաւոր է արդէն այն բանը, որ Զինաստանը
պարտաւորվեց Տօնկինին հարեան նահանգները
չը դնել ոչ մի օտար ազդեցութեան տակ: Միթէ
մեր գործն է աշխատել այն բանի մասին, որ
Զինաստանը բացվի իրաբանչուր օտար ձեռ-
նարկութեան համար (Մափահարութիւններ): Խօ-
սելով Տրանսվալեան պատերազմի մասին,
Քէլկասէ իրան կողմակից է յայտարարում մի-
ջամտութեան և միջնորդ դատարանի, բայց իր
անպատճառ պարտք չէ համարում նախաձեռ-
նութիւն յանձն առնել այդ բռնում, որովհետեւ
պետութիւնները գեռ չեն ստորագրել Հաագայի
պայմանագրերը: Ակնարկելով մի քանի լրագիր-
ների յարձակումները Ֆաջօղայի վերաբերժամբ,

բառություն սօս եր վրա: «Երանք. Զեր.»
բազգին Կ. Պօլսից հնառագրում են, որ կիրակի
ը ամենամեծ գաղտնապահութեամբ կալանա-
ուրիցեցին երեք աստիճանաւորներ, որոնք գրա-
ած ունեն պետական ամենաբարձր պաշտօն-
ութեամբ — պետական խորհրդի իրաւաբանական բաժ-
իք նախագահ Սահիբ-բէյ, պետական խորհրդի
աշխարքական բաժնի անդամ Ֆէրդի-բէյ և
էջու-իւլ-իսլամի խորհրդի անդամ մօլլա Զիա:
նրանց կալանաւորեց իրանց կօնակներում ալրա-
սական թիկնապահ գունդը և տարաւ նրանց
զղիկ-Փեսկ: Երկուշարթի գումարվեց արտա-
յարդ գատարանը, որ բազկացած էր զինուորա-
կան մինիստրից, ներքին գործերի մինիստրից,
ննդանօթաձիգ զօրքի գրոսմէյստէրից, պետա-
կան խորհրդի նախագահից և չէյս-իւլ-իսլամից:
Քատարանը յանցաւոր ճանաչեց մեղաղրվողնե-
րին և դատապարտեց նրանց մշտական աքսորի:
Մի քանիմների ասելով, մեղաղրվողները յարա-
սերութիւն ունեին սուլթանի անդրանիկ որդու

Արածութեան վրա: Անգլիացիները գրաւեցին ու էրների բանակը և ոչնչացրին նրանց պատրիները: Ելուրների երկրորդ զղթայի վրա յար- ակման ժամանակ բօէրները սպիտակ զրօշակ արձրացրին: Եթք պօրուչիկ Վիլլուքի բարձ- ացաւ նրանց մօտ գնալու համար, նրան իս- ոյն հրացանալարկ արին: Այդ բանը կրկնվեց որպէս անգամ:

Կիթվ: Ակիտսուկի եղբայրների գործը նշանակ- ած է Պօլտավայում գեկտեմբերի 16-ին: Կանչ- ած են մօտ հարիւր քառան վկաներ, որոնց մւում տասը—նոր: Իբրև էկսպէրտ կանչված է Քիիվի համարանի պրոֆէսոր Օրոլէնսկի:

ԼՈՒԴՈՆ: «Բյուտերի դործակալութիւն»: Ինչ- պէս հաղորդում են «Daily News» լրագրին Առինստոնից, նոյեմբերի 11-ից, բրիտանական դօքը այնտեղից առաջ շարժվեց: Ասում են, որ բօէրները գնում են դէպի Ստրէնստրոմ: Արթուր են, որ տեղացի բօէրները կը մնան այս առարկի պահպանեին:

ի սպառապինութիւնները Զէմսօնի արշաւանքի ըրից, նոյզէս և անգլիական զօրքերի թիւը, ասում է. «Մինչև անգամ այն դէպքում, եթէ նեղ չաջողվի արգելել զօրքերի կենտրոնացումը ուղղվերի հրամանատարութեան տակ, անգլիական զօրքը բնական պատճառներով այնու անենանիւ այնքան կը թուլանայ, որ կարող կը ինի հակառեն մեզ պատերազմելու ընդունակութիւնի քան 35,000 մարդ. իսկ զօրքի մնացած մասը պէտք է պահպանէ կէտեր ոչ միայն ևստալում, այլ և Կապլանդիայում 700 կիլոմետր տարածութեան վրա: Մեր պատերազմական կէտերը գտնվում են մայրենի երկրում, և դրանց պաշտպանութեան համար 500 մարդուց աւելի չի պահանջվի: Առանձին կէտերի մըջնահաստատված է գեղեցիկ հաջորդակցութիւնն: Եթէ նրանցից մէկին գտանդ կը սպառայ, մըջներքները, որոնց աղատել անկարելի կը լինի, ոչնչացվում են: Պաշտպանողական պատերազմը, որի մասին դեռ երկար ժամանակ մտածելու

Դէլկասէ ասում է, որ կառավարութիւնը պէտք
է ընդունէր այդ՝ թէև խիստ, վճիռը։ Կառա-
վարութեանը մեղագրում էին այդ բանի հա-
մար, այն ինչ մի քանի ամսից յետոյ մի
դաշնագիր ստորագրվեց, որով Ֆրանսիային
տրվեցին ահագին երկիրներ, որոնք միաց-
րին նրա կազուածքները Աֆրիկայում։ Դէլկասէ
խօսում է և Բատակայի հետ առետրական պայ-
մանագիր կապելու մասին, որով երկու երկիր-
ներն ևս բաւարարութիւն ստացան և որով վե-
րականգնվեցին բարեկամական յարաբերութիւն-
ները։ (Ծափանարութիւններ)։ Ապա կայացաւ
Հաազայի կօնֆերենցիան, ուր Ֆրանսիայի ներ-
նայացոցիցները կատարեցին իրանց պարտը։

սրին սուլթանը շատ չէր սիրում. ուրիշ-
ները ասում են՝ թագաժառանգ Շէշաղի հետ,
այնպէս որ նպատակն էր հեռացնել սուլթանին:
Նրեք մեղադրեալներին երկի տարան նստեցնե-
ուու շոգենաւը, որը զնում է հարաւային Արա-
բիա: Ինչպէս լսել է «Frankfurter Zeitung»
լրագիրը, անգլիական դեսպանութիւնը շրջա-
պատված է այսօր առաւօտից լրտեսներով, ո-
րովին ետև վախենում են, որ Սահդ-թէյ և ուրիշ
թիւրքեր կարող են ապաստանել այնտեղ: Անգ-
լիական կողմից հաղորդում են, որ զանազան
դեսպանութիւններ, որոնց թւում և գերմանա-
կանը, միջնորդում էին մեղադրվողների օգտին:
Ինչ վերաբերում է գերմանական դեսպանու-
թեան, առ առող որոնի է հիմուս:

«Times» լրագրին հեռազբում են Մօյ-Մի-
լերից, նոյեմբերի 12-ից, որ սաստիկ կոր է
ուղղի ունեցել Վիլլա-Գրէնջէմի տակ, Էստկօր-
որի մօտ։ Ուչստ-Փօկշրեան և Խարիկեան գըն-
կերը սուխներով վերցրին Բրօնքլլա բլուրը։
Թօէրները, օգնութիւն ստանալով թնդանօթա-
ձիդ զօրքի կողմից, յետ մղեցին անզլիացիների
ճախ թեր։ Անզիւկան ծովային թնդանօթները
անկարող էին պատասխանել թշնամու կրակին,
11,000 եարդ տարածութեան վրա։ Գեներալ
Թիլլիար հրամայեց կէսօրին ընդհանուր նահան-
ջում անել դէպի Էստկօրտ։ Անզլիացիները
կորցրին եթեք մարդ սպանված և 44 վիրա-
որդաւ։

զունենք, աւելի շահաւետ է մեղ համար, քան
յարձակողականը։ Տրանսվաալի և Օրանժեան
բարձրութիւնների վրա մենք մեղ մեր տանն
ենք զգում, իսկ անզլիացիները ստիպված
կը լինեն այստեղ յետ խել մեզանից հողը
քայլ առ քայլ, այն էլ աներեսակայելի դժ-
ւարութիւններով, և նրանք միշտ պէտք է պատ-
րաստ լինեն երկու կամ երեք տեղի վրա պա-
տերազմել մեզ հետ։ Այն ժամանակ այնպիսի
ասպատակային պատերազմ կը սկսվի, որին
անզլիացիք կարող կը լինեն զիմանալ միայն մի
քանի ամիս։ Արդէն ներկայումս թօէրները պա-
տերազմի դաշտի վրա ունեն 50,000 մարդ, այդ
պատճառով Կարող են և հաշվի չառնել ապ-

(Սափառարութիւններ): Իչկասէ աւելացնում է. և Կառավարութեան հակառակորդները կը կամենային, որ Ֆրանսիան զօրեղ լինի Եւրօպայում, և մի և նոյն ժամանակ պնդում են այն բանի վրա, որ նա պէտք է միջամտի ամեն տեղ: Նրանք պահանջում են անդադար մեծացնել մեր կալուածքները, կարծես թէ մենք արդէն չունենք մի ահագին կօլոնիական կայսրութիւն, որը հարկաւոր է դեռ: ահագործել: (Սափառարութիւն-

ԲԵՐԼԻՆ: Այստեղի լրագիրների կոնդօնից
ստացված մասնաւոր տեղեկութիւնների համե-
մատ, լորդ Մէտուէն թէլմօնտի մօտ ոչ միայն
ոչ մի յաղթութիւն չէ տարել, այլ, ընդհակա-
ռակն, յետ է մղվել և ստիպված է եղել յետ
քաշվել դէպի բանակը Օրանժենան գետի ափի
վրա: Լրագիրները հազորդում են նոյնակէս, որ
ներկայում Փուլէր շրջապատում է Պիտէրմա-

ԿԱՅԻՐԵՒՄ: «ԲԵյտերի գործակալութիւն»: ԳԸՆ-
ԴԱՎԵՏ Ունգէտ բոլորովին ջարդեց ԽԱԼԻՖԻՆ:
Խալիֆը սպանված է:

ԼՕՆԴՈՆ: «ԲԵյտերի գործակալութիւն»: Սօ-
ՎԱՐԻՒՐԻԻ առողջական զրութիւնը շարունակ-
վում է լաւանալ, բայց առաջին մինիստրը զեռ
չէ դուրս գալիս տանից: «Times» լրագրի մէջ
ՀՐԱՄԱՆԱԿՎԱԾ է Կօնստանտինից, նոյեմբերի 12-ից
ստացած մի հեռագիրը, որ հաղորդում է, թէ

տամբութիւնները կապվանդիւյում և Նատալյում,
բայց եթէ անգլիացինները սրանից ցեղոյ էլ կը
զրգուեն տեղացիններին թօքնաւրի դէմ, այն ժա-
մանակ բոլոր աֆրիկանդէրները երեխ կապս-
տամբվին:

ներ): Մեր գործն է համակերպվել մեր շահերի հետ, և ոչ թէ կատկածելի ժողովրդականութիւն որոնել: (Քուռան ծափահարութիւններ): Կառավարութիւնը զիտէ իր պարտաւորութիւնները և նրանց կատարում է նրանով, որ նայում է այն կողմը, որ կողմ գտնվում են մեր կենսական շահերը, և հոգս չէ քաշում Ֆրանսիայի ժողովրդականութիւնը մեծացնելու մասին, և այն եղբակացութեան է գտիլս, թէ պէտք է մտածել ոչ թէ իր կալուածքները ընդարձակելու մասին, այլ պահպանելու այն, ինչ որ ունի: (Ծափահարութիւններ): Թէ կատէ մատնա-

Լօ՞ԴՆ: «Times» լրապետի երկրորդ հրատա-
ռակութեան մէջ տպված է հետևեալ տեղեկու-
թիւնը Կապշտադտից. «Պրէտօրիայից այստեղ
եկած փախստականները պատմում են, որ այն-
տեղ գերի են գտնվում 52 օֆիցիէրներ և 1400
զինուորներ: Պրէտօրիայի իպօդրօմը պաշարման
դէքքում բանակի կը փոխվի: Փախստականները
բօէրների կորուստը հաշում են 1000 մարդ,
որոնցից կէսը սպանված են: Բօէրները կար-
ծում են, որ պատերազմը կը շարունակի չոր-
սից մինչև վեց ամիս, բայց վերջը յետոյ իրանք

Կապանդիմայի կործնիայի 400 աֆրիկանդերներ, որոնց թւում և Բարկլի-Խոտի քաղաքագլուխը, միացել են բօքրների հետ, որոնք դրաւել են այդ քաղաքը: Բօքրները, լուրերին նայելով, գտնվում են այդ քաղաքից դէպի Գորդէխտ տանող ճանապարհի վրա:

ԿԱՅԻՐԵ: Բջյատերի գործակալութիւն»: Կիտչենէր հաղորդում է Կրօմէքին Խարտումից. «Եղիպտական մի զօրաքամին, Ույնգետի հրամանատարութեամք՝ հանդիպեց խալիֆի զօրքերին Հեյլից եօթը մզնն հեռաւորութեան վրա, յարձակում գործեց նրանց գիրը իր-

բող շըհանները ամենակտրական կերպով յայտնում են, որ Կայսրի և քօն-Քիւլօվի խօսակցութիւնների մէջ անգիտական մինիստրների հետ քաղաքական նշանաւոր հարցեր ամենսին չեն շշափակվել, մասնաւոնդ Տրանսվալի և Զինաստանի հարցերը: Անզիւտական մինիստրները, ի հարկէ, ներկայացան Կայսրին, որը նրանց ընդունեց անձամբ նրանց հետ ծանօթանալու համար: Ինչ վերաբերում է քաղաքական բնաւորութիւննեցող խօսակցութիւններին, նրանք վերաբերում էին միայն գերմանօ-անգլիական գաղթականական հարցերին Աֆրիկայում:

ցոյց է անում ապա Միացնալ-Նահանգների հետ
կապած համաձայնութեան վրա: «Այդպիսով,—
ասում է նա, — պարզ և հասարակ քաղաքակա-
նութեամբ մենք ձեռք բերինք մի քանիսի բա-
րեկամութիւնը և բոլորի յարգանքը»: Դէկասէ
դատապարտում է նրանց, որոնք շահագործում
են ամենասուրբ զգացմունքները կառավարու-
թեան դէմ կռւելու և հասարակական կարծիքը
գրգռելու նրա դէմ: (Ծափանարութիւններ): Նա
յիշեցնում է, որ երկրորդ օրը իթ յաղթութիւն-
ներից յնտեղ Գերմանիան դաշնակցութիւն կա-

Կը տիրեն ամբողջ հարաւային Աֆրիկան։
ԼօՆԴՈՆ: «Քէյտէրի գործակալութիւն»։ Զին-
որական մինիստրութիւնը Մէտուէնից հեռազիր
ստացաւ, որի մէջ ասված է, թէ վիրաւորված-
ները իրանց լաւ են զգում։ Գերիների թիւը
համառում է 50 մարդու։ Նրանց թւում գտնվում
են գերմանական մէկ օֆիցիէր և վեց ֆելդկոր-
նետներ։ Գերիներից տասն իննը վիրաւորված
են։ Մէտուէն աւելացնում է, որ հնաւորութիւն
չունի մօտաւորապէս որոշելու բաէրների կորուս-
տը։ Գերիները ասեցին, թէ բօէրները յարձակ-

րա, և զբաւեց նրան սաստիկ կուլից յետոյ Խալիֆը ընկաւ, շրջապատված էսիրիներով, որոնք գտնվում էին նրա մօտ իբրև պատուաւոր թիկնապահներ: Բոլոր յայտնի էսիրիները սպանված են կամ գերի են վերցրված, բացի Օսմանից, որին աջողվեց ապատվել: Խալիֆի ոյժերը բոլորովին ջարգված են: Զինուրական մինիստրութեան մէջ ստացված հեռագիրը ատում է, որ յաղթողները գուաւեցին մեծ քանակութեամբ զբաւու: Եղիստացիների կողմից երեքը սպանված են, 12-ը վիրաւորված:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒԳԻ

